

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Kulturmiljöenheten
Ylva Othzén
08-785 50 87

SKRIVELSE

Datum
2006-05-16

Beteckning
436-06-34795

bilaga 1

Paola Ponzio
Älvsjö stadsdelsförvaltning
Stockholms stad
Box 48
125 21 Älvsjö

Angående parken vid Långbro gård i Älvsjö, Brännkyrka, Stockholms stad.

Förslag

Då ett statligt lagskydd inte utgör någon garanti för att slitaget av parken upphör och en enhetlig skötsel sker föreslår Länsstyrelsen att Älvsjö stadsdelsförvaltning i samråd med övriga berörda förvaltningar i Stockholms stad vidtar lämpliga åtgärder för att förhindra att parkanläggningens höga kultur- och trädgårds-historiska värden minskar ytterligare.

Bakgrund

Länsstyrelsen har den 10 maj 2006 mottagit en anhållan om utredning av lagskydd för parken till Långbro gård.

En representant från Länsstyrelsens kulturmiljöenhet har den 21 april 2006 besökt parken och informerats om problemen med sedan ett antal år pågående starkt slitage av markskiktet vilket innebär att ett för länet och eventuellt även landet unikt bestånd av vårkrokus och vildtulpan har minskat kraftigt och fortfarande hotas. Det råder även olika principer för skötsel av alléträden vilket innebär att parkanläggningen på ett olyckligt sätt inte längre visuellt uppfattas som en helhet. Dessutom framgick att mycket gamla, eventuellt oersättliga sorter av fruktträd avverkats.

Parken är uppdelad i tre delar. I parkens norra del finns en barnstuga/ett dagis. Området är avgränsat med ett modernt staket från resten av parken. Här återfinns en mindre del av beståndet av vårkrokus och vildtulpan samt ett antal äldre fruktträd.

I parkens mellersta del finns i anslutning till Långbrovägen två bodar och några lekställningar uppställda. Parken är avgränsad mot Långbrovägen med ett modernt öppningsbart staket. I den lågt belägna delen av parken ned mot vägen finns ett flertal äldre fruktträd och buskar såsom syrén och snöbär, i markskiktet växer vildtulpan. I parkens övre, västra del finns ungefär hälften av beståndet av vårkrokus. Den mellersta delen av parken utnyttjas flitigt som lekplats av barn till privata dagmammor i närområdet. Ställvis är slitaget kraftigt.

I parkens södra del, som omgärdar Långbro gård, återfinns huvuddelen av beståndet av vildtulpan framför mangårdsbyggnaden samt resten av beståndet av vårkrokus på höjdräckningen bakom mangårdsbyggnaden. Resterna av en damm finns i den lägsta, östra delen. Nästan inga fruktträd finns i parkens södra del, däremot leder en allé av äldre ädellövträd fram till en rundell framför mangårds-

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-post/webbplats
Länsstyrelsen Kulturmiljöenheten Box 22067 104 22 STOCKHOLM	Hantverkargatan 29	08-785 40 00 (vxl)	08-785 44 10 (exp)	inmk@ab.lst.se (exp) www.ab.lst.se

byggnaden och en trädrad med äldre träd växer utmed hela Långbrovägens sträckning förbi gårds- och parkanläggningen. Det finns även en allé bevarad söder om gården. En diskret skylt med information om parken är uppsatt på en strategiskt välvald plats vid Långbrovägen, intill början av allén som leder upp mot gården.

Bedömning

Länsstyrelsens kulturmiljöenhet anser att parkanläggningen ur ett regionalt perspektiv hyser höga värden men genom avstyckning har delats upp på ett mycket olyckligt sätt vilket accentueras av att alléträden i anläggningen sköts enligt olika principer för trädvård. Detta påverkar dess kultur- och trädgårds-historiska värden negativt och att parkanläggningen såsom den ser ut idag inte uppfyller kraven för att skyddas som t ex byggnadsminne eller statligt kultur-reservat.

De provisoriskt uppställda bodarna och lekställningarna bidrar till att parkens kultur- och trädgårdshistoriska värde minskar.

Det oacceptabelt starka slitaget beror på överutnyttjande av delar av parken som lekplats och att många boende och besökande i området tar genvägar både till fots och med cykel genom beståndet av vildtulp. Särskilt negativt har beståndet av vildkrokus påverkats av pulkaåkning i parkens mellersta del.

Ställningstagande

Länsstyrelsens kulturmiljöenhet har inte funnit att det för närvarande finns tillräckligt starka skäl att inrätta ett statligt lagskydd av parken till Långbro gård. Länsstyrelsen anser att skydd i detaljplan eller liknande på kommunal nivå bättre kan främja ett tillfredsställande bevarande av områdets kultur- och trädgårds-historiska värden parallellt med riktade informationsinsatser och uppsättning av stilhistoriskt korrekta staket i antikvariskt autentiska lägen som ger tydliga signaler om anläggningens kulturhistoriska dignitet.

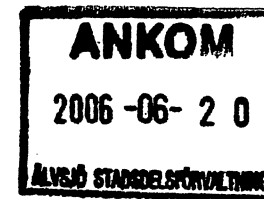
Mats Jonäter
Länsantikvarie

Ylva Othén
1:e antikvarie

Helene Nilsson, Markkontoret, Stockholms stad
Ingrid Olsén Sjöström, Markkontoret, Stockholms stad
Jean-Louis Desalles, Markkontoret, Stockholms stad
Ulrika Egerö, Stockholms stadsbyggnadskontor
Gunilla Hjort, Miljöförvaltningen, Stockholms stad
Susann Östergård, Miljöförvaltningen, Stockholms stad
Ingrid Dyhlén Täckman, Stockholms stadsmuseum/Stadsmuseiförvaltningen
Arbetsgruppen för Långbro gårds park, Att: Helge Torstensen, Långbrovägen 43,
125 33 ÄLVSJÖ

Kulturmiljöavdelningen
STOCKHOLMS STADSMUSEUM

bilaga 2
TJÄNSTEUTLÅTANDE
SID 1 (3) 2006-06-09
DNR 2006/726-409

Älvsjö Stadsdelsförvaltning
Box 48 125 21 Älvsjö
Att Karin Söderling
Michael Martelius

Angående de kulturhistoriska värdena i Långbro gårds park och trädgårdsanläggning

Historik

Gårdens historia går tillbaka till 1500-tal. Namnet Longabro finns skriftligt belagt 1477.

Gårdens nuvarande utseende härrör från 1700-talet. Gården har av Stadsmuseiförvaltningen blåklassats, dvs. fastighet med bebyggelse vars kulturhistoriska värde motsvarar fordringarna för byggnadsminne enligt kulturminneslagen.

Till gården hörde också ett stort antal ekonomibyggnader dessa låg söder om huvudbyggnaden och är idag rivna, likaså fanns två dammar. Idag finns den stora askallén som leder fram till gården kvar, fruktträdgården norr om gården, samt delar av den trädgårdsanläggning som anlades nordväst om huvudbyggnaden vid 1700-talets slut, den engelska parken. Den engelska landskapsträdgården utvecklades i England vid 1700-talets mitt. Vid de flesta slott och herrgårdar tillkom någon form av engelsk park gärna i anslutning till en äldre trädgårdsanläggning. I den engelska parken ville man eftersträva naturen med ett väl genomtänkt regiarbete. Säkerligen finns även spår av äldre trädgårdsanläggningar som tillhört gården.

Inventering

Norr om gården utbreder sig fruktträdgården. 2001 utfördes på uppdrag av Stadsträdgårdsmästare Inger Sandberg vid Gatu- och fastighetskontoret samt Stockholms stadsmuseum en inventering av fruktträden norr om flygelbyggnaden. Inventeringen utfördes av en av Sveriges främsta pomologer Görel Kristina Näslund. Vid detta tillfälle kunde fem av flera äldre äppelträd identifieras, nämligen Åkerö, Ljus Åkerö, Oranier, Sävstaholm och Stor Klar Astrakan. Åkerö är en av våra äldsta äppelsorter, det gamla ursprungsträdet från mitten av 1700-talet finns fortfarande kvar vid Åkerö säteri i Sörmland.

I fruktträdgården finns också andra äldre päron och plommonträd. Olyckligtvis sågades ett mycket värdefullt äldre päronträd ner hösten 2005 på förskoletomten som ligger inom parken. I parken förekommer också rikligt med blommande vildtulpan Tulipa Sylvestris, det största

DNR 2006/726-409

SID 2 (3)

blommande beståndet i Stockholms kommun och kanske ett av de största bestånden i Sverige. Här förekommer också en ålderdomlig sort av krokus, *Crocus vernus*. Genom ett utlåtande från förste intendent Jimmy Persson som är ansvarig för löksamlingen vid Göteborgs botaniska trädgård så har han identifierat krokusen till en 1700-tals sort, möjligen ännu äldre.

Boende på Långbro gård har uppmärksammat de stora kulturhistoriska värdena genom en omsorgsfull inventering av flora och fauna under åren 2000-2005.

Stadsmuseiförvaltningen har som sagt i tidigare yttranden 04 01-23, talat om den olyckliga placeringen av lekplatsen i samband med skadegörelse på fruktträden samt i yttrande 05-06-28 angående skötselplanen för Lånbrogårdsparken och då påtalat att en flyttning av lekplatsen och dess bodar och redskap bör ske till utanför parken.

Rent historiskt kom säkert lekplatsen och dess byggnader till utan kunskap om den kulturhistoriskt värdefulla parken. Det är främst under 1980-talet som ett antal trädgårdsanläggningar börjat dokumenterats och uppmärksammas. Idag är vi medvetna om betydelsen att dokumentera värna och sköta om äldre park och trädgårdsanläggningar. Inom arkeologin är också trädgårdsarkeologi ett relativt nytt begrepp.

Lagstiftning

Stadsmuseiförvaltningen hänvisar till Florensdokumentet ICOMOS (Internationel Committee of Monuments and Sites) från 1982 som antog ett dokument om bevarandet av historiska parker och trädgårdar. Dokumentet är en internationell överenskommelse.

Stadsmuseiförvaltningen citerar utifrån detta dokument

”Den historiska parken och trädgården är en del av kulturarvet vars överlevnad av naturliga skäl är beroende av intensiv och kontinuerlig skötsel av erfarna specialister.

”Arbetet med underhåll och bevarandet är säsongsb beroende och kortvariga insatser som syftar till att upprätthålla anläggningens autenticitet måste alltid prioriteras framför allmänhetens bekvämlighet. Alla besöksarrangemang i historiska parker och trädgårdar måste underkastas sådana regler som syftar till att bevara platsens själ”.

Sammanfattning

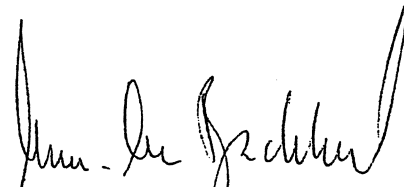
Stadsmuseiförvaltningen finner det således olyckligt att motsättningarna mellan olika intressen utvecklats på detta sätt. Sammanfattningsvis vidhåller förvaltningen sitt ställningstagande att lekplatsen ges en annan placering utanför parken. Förvaltningen delar också Länsstyrelsens synpunkter i brev daterat 2006-05-16. Vi föreslår också att det görs en

DNR 2006/726-409

SID 3 (3)

trädgårdshistorisk dokumentation av hela anläggningen och att noggranna skötselinstruktioner upprättas så att hela anläggningen sköts på samma sätt.

Anne-Charlotte Backklund
Stadsantikvarie

Ingrid Dyhlén- Täckman
Antikvarie

Kopia.

Länsstyrelsen i Stockholms län

Markkontoret Jean- Loius Dessalles

Markkontoret Ingrid Olsén-Sjöström

Helene Nilsson Markkontoret

Gunilla Hjort Miljöförvaltningen

Lånbrodals trädgårdsförening

Arbetsgruppen för Långbro gårds park, att Helge Torstensson

Stadsholmen, att Maria Flinck

Avdelning: Plan och miljö
Handläggare: Gunilla Hjorth
Telefon: 08-508 28 814
Fax: 08-508 28 808
E-post: gunilla.hjorth@miljo.stockholm.se

Paola Ponzio
Älvsjö Stadsdelsförvaltning
Box 48
125 21 ÄLVSJÖ

Synpunkter ang. Långbrogårdsparken

Miljöförvaltningen har mottagit en begäran från Älvsjö Stadsdelsförvaltning om synpunkter på Långbrogårdsparkens användning och omDispositionering.

Området med dess historiska parklandskap och flora med lång kontinuitet har höga kulturhistoriska värden, men också betydelse för den biologiska mångfalden i Stockholm. Sju för staden skyddsvärda arter, de flesta fåglar, har observerats i parken under det senaste decenniet: apelticka, göktyta, kattuggla, steglits, stenknäck, snok och gråskimlig fladdermus. Två av dessa är nationellt rödlistade arter (dvs löper risk att försvinna ur landet); apelticka (kategori Sårbar) och göktyta (kategori Missgynnad). I parken finns även fina bestånd av lökväxter, såsom vildtulpan och krokus, samt gamla sorter av fruktträd, vilka har höga kulturhistoriska värden och har funnits länge på platsen.

Förvaltningen ser det som angeläget att parkens mest värdefulla flora i fältskiktet skyddas mot slitage samt att alla äldre fruktträd och ädellövträd garanteras ett långsiktigt skydd, samtidigt som det är viktigt att området i stort kan fortsätta vara tillgängligt för allmänheten. Flera av de skyddsvärda arter som lever i parken är beroende av äldre lövträd för sin överlevnad och reproduktion. För dessa är det viktigt att särskild hänsyn tas till parkens äldre träd; även träd som är rötade inuti fyller en viktig biologisk funktion. Inga träd bör fällas utan föregående samråd med ekologisk och kulturhistorisk expertis.

Förvaltningen anser att lagskydd på kommunal nivå, exempelvis genom att inrätta naturminne eller växtskyddsområde enligt miljöbalken, eller detaljplanebestämmelser enligt plan- och bygglagen, bör övervägas för Långbrogårdsparken.

Förvaltningen har ännu inte tagit del av den skötselplan som gjorts för området, men anser en sådan vara ett viktigt redskap för att få till stånd en enhetlig och ändamålsenlig skötsel. Förvaltningen förutsätter att såväl kulturhistoriska som biologiska värden ges tillräckligt utrymme i skötselplanen, samtidigt som möjligheter till lek och avkoppling värnas. På de platser där bevarandevärdena direkt hotas av slitage bör dessa prioriteras framför tillgängligheten.

Det är också mycket viktigt att satsa på information till parkens nyttjare och besökare för att uppmärksamma dem på de höga värdena, uppmana till särskild hänsyn och väcka intresse för de fina kvaliteter som parken erbjuder.

Lena Engberg
T.f. enhetschef

Gunilla Hjorth
Ekolog

Sida 1 (1)

Senast sparad: 2006-07-14 12:51

Besöksadress:

Postadress:

Telefon:

Telefax:

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4

Box 8136, 104 20 STOCKHOLM

08-508 28 800

08-508 28 808

www.miljo.stockholm.se

bilaga 4

Från: Helge Torstensen <helge.torstensen@telia.com>
Till: Paola Ponzio <paola.ponzio@alvsjo.stockholm.se>
Datum: 2006-08-28 07:53:43
Ärende: Medborgarförslag Långbrogårdsparken.

Medborgarförslag: Långbrogårdsparken.

Älvsjö, augusti 2006.

Genom detta medborgarförslag vill vi lämna så konkreta förslag som möjligt för att en gång för alla försöka lösa den intressekonflikt som uppstått kring brukandet av Långbrogårdsparken. Förenklat uttryckt står intresse-konflikten mellan å ena sidan kultur- och miljövårdens önskan att bevara, sköta och förvalta de delar av parken där stora unika kulturmiljövärden finns samt å andra sidan en grupp dagbarnvårdare och föräldrars önskan att fortsätta med sin fasta verksamhet i den känsligaste och mest skyddsvärda miljön. Med de enkla positiva satsningar som vi föreslår här kan barnens och dagmammornas intressen tillvaratas samtidigt som parkens stora kultur- och miljövärden kan räddas åt eftervärlden helt i linje med stadsmuseets, miljöförvaltningen och länsstyrelsens vilja.

Några fakta i målet:

Det är viktigt att poängtera att intressekonflikten inte gäller hela Långbrogårdsparken utan problemen är knutna till den verksamhet som ger ett ökat slitage på den kulturhistoriskt mest värdefulla parkmarken i östra delen längs Långbrovägen. Här finns herrgårdens gamla fruktträdgård med buskar och alleer, här finns resterna av den engelska parken med de stora lökmattorna av vildtulpan och den mest skyddsvärda arten, vårkrokus, crocus vernus. Växtplatsen för dessa två arter är bland de största i Sverige!

Vårt förslag ! En gemensam godtagbar lösning för alla inblandade parter. Vår utgångspunkt har varit att tillgodose bådas sidors intressen så långt det är möjligt. Det gäller att kanalisera slitaget och minska det där parkens miljö är som känsligast. Men det gäller också att hjälpa barngrupperna och deras ledare till en ny lokalisering som samtidigt ger nya möjligheter och en avsevärd standardförbättring för barnverksamheten.

1. Vi föreslår därför att stadsdelsnämnden erbjuder de privata dagmammorna en ny och bättre lämpad fast plats för verksamheten. För att barnen även fortsättningsvis lätt ska kunna ha kontakt med den fina parkmiljön föreslår vi att verksamheten erbjuds tak över huvudet i den byggnad som ägs av staden och som tidigare nyttjades av Stockholm Entreprenad. Idag används lokalerna tillfälligt för ett plus-jobbs projekt.

Byggnaden ligger idealiskt placerad vid en av Långbrogårdsparkens entreer längs med Vallvägen och har Vivelparkens lekplats rakt över gatan.

Denna lekpark är försedd med nyare och fräschare utrustning och kan byggas ut och förbättras ytterligare efter dagmammornas önskan. Lokalerna ligger med långsidan mot väster och erbjuder en bra solig miljö. Det finns en liten veranda på södra gaveln som inramar entredörren och på andra sidan gångstigen finns en parkbit med skuggande träd, en gammal kvarnsten och en igenväxande trädgårdsbit som tidigare hölls i chack av parkpersonalen. Gatan är lugn och har lite trafik jämfört med Långbrovägens hårda belastning. Byggnaden vid Vallvägen kan erbjuda allt det som verksamheten i Långbro Gårds fruktträdgård saknar:

Toaletter

Kallt och varm rinnande vatten
Kök eller pentry
Matrum med bord och stolar
Förråd för leksaker och utrustning för att nu nämna något.
Till detta mervärde för verksamheten skall läggas att man fortfarande inte har mer än ett stenkast in till Långbrogårdsparkens grönska!

Flyttas den fasta parklekens verksamhet hit kan stadsdelsnämnden också lösa en rad helt oreglerade förhållanden som gällt nyttjandet av Långbro-gårdsparken med bodar och elanvändning. Stadsdelsnämnden kan också komma tillrätta med de olagligheter som nu råder när det gäller avsaknad av toalett för en permanentad stor barnverksamhet som denna. Tillgång till toalett och rinnande kallt och varm vatten är dessutom ett oavslutat krav enligt lag för att få hålla på med livsmedelshantering.

2. Den en gång så olyckligt placerade parkleken i Långbrogårdsparkens fruktträdgård avvecklas helt. Den äldre utrustningen är i mycket dåligt skick och gör ett mycket skräpigt intryck. Det mesta måste nog kasseras. Det betyder att de två bodarna, grilltunnan, lekstugan, basketkorgen och samtliga fasta lekredskap plockas bort, kasseras eller flyttas till ny lämpligare plats. Kanske kan en del saker återanvändas vid Vivelparkens lekyta. Det senaste tillskottet, sandlådan med lektornet som felaktigt placerats på Stadsholmens tomt tas också bort och ytorna städas och återställs.

3. Samtliga bord med fasta bänkar behålls eller förnyas där så behövs. Borden utgör ett trevligt och välkomnande inslag i den lummiga fruktträdgården. Här kan alltså fortsättningsvis besökande barngrupper vistas under sina besök i parken.

4. Den antagna skötselplanens intentioner genomförs. Alla inblandade parter, parkens besökare, entreprenörerna, Arbetsgruppen för Långbrogårdsparken och vi förslagsställare är helt överens om att stadsdelsnämnden nu måste ta sitt ansvar för den unika och skyddsvärda parkmiljön runt Långbro Gård och göra en rejäl kulturhistoriskt riktig restaurering. Fruktträdgården är idag kraftigt eftersatt när det gäller underhåll. Pomologiska sällskapet har erbjudit sig att mot en mindre ersättning sköta de gamla fruktträden!

Vi föreslår också att staden ersätter det förfulande staket som idag inramar den gamla parken längs Långbrovägen med ett nytt antikvariskt riktigt trästaket. Utformning och finansiering görs i samarbete med Stockholms stadsmuseum, Stadsholmen och länsstyrelsen.

Alleträden längs Långbrovägen har idag olika utseende. Det ger fel intryck och därför bör hela allen ges samma beskärning som den som nu genom-förts på Stadsholmens tomt runt själva herrgården.

En bra och informativ entreskylt vid Långbrovägen behöver sättas upp för att välkomna besökaren till en omhuldad, välskött och skyddad oas. Här ligger också en del av Älvsjös historiska hjärta.

Miljöivrarna vill öppna parken för alla, inte stänga den!
Det har hävdats att några få miljöivrare vill ha parken för sig själva. Inget kan vara mer fel! Vi vill istället öppna det vackra parkrummet längs med Långbrovägen för alla och göra det till en frizon för stadens människor, inte minst för de som kanske inte har egna trädgårdar att vistas i.

Flera samstämmiga yttranden från sakförvaltningar (Stockholms stadsmuseum, Miljöförvaltningen, Länsstyrelsen m.fl) tar fasta på Långbrogårdsparkens stora skyddsvärde kontra den tilltagande förslitning som barnverksamheten medför just här och som på sikt utarmar områdets värde. Långbrogårdsparken måste värnas - vårdas och visas som det levande exempel det är på den herrgårds- och trädgårdskultur som växte fram i Sverige på 1600- och 1700-talet.

De privata entreprenörerna gör säkert ett bra arbete men den dagliga verksamheten utestänger alla andra som den nu bedrivs. Genom att överutnyttja parken förslits grönskan och fruktträdgården. Man förfogar över parken som vore det sin egen, man har tillgång till kommunens stugor med lekredskap och annat som allmänheten inte har tillgång till. Allt detta medför att många föräldrar och närboende faktiskt känner sig utestängda. När verksamheten är igång hålls tex. grinden stängd med rep eller stropp vilket gör det omöjligt för andra besökare att bara kliva in i parkens grönska!

Vi kan konstatera att de privata dagmammorna använder parkleken från tidig förmiddag tills barnen hämtas mellan fyra och fem på eftermiddagen. Här förekommer också stora kalas på helgerna då hela den allmänna parken tas i anspråk. Bord och bänkar är upptagna hela dagen och verksamheten är oerhört bullrig. På så sätt förstörs skönhetsvärdet för andra nyttjare.

Långbrogårdsparken en av Älvsjös mest besökta parker!
Den vildare delen av Långbrogårdsparken är redan idag en av Älvsjös mest besökta och använda parker. Denna lilla gröna fläck på kartan nyttjas av skolklasser för fysisk aktivitet och för undervisning. Under terminerna besöker dagligen förskolor och mullegrupper den vildare delen av parken. Allt detta samsas med det trettiotalet hundägare som använder grönytorna som rastgård för sina kopplade och lösspringande hundar. Alla här upp-räknade verksamheter spiller naturligtvis också över på de känsligare och mer skyddsvärda områden i parken - fruktträdgården och den engelska parken. Det är alltså här, i den mest slitagekänsliga miljön, som de privata dagmammorna har sin fasta verksamhet efter det att kommunen på 1960-70 talet byggde upp en parklek i den gamla fruktträdgården.

Älvsjö, 26 augusti 2006

Med vänliga hälsningar från Älvsjöborna

Pelle Lidberg
Gunnar Engvall
Margareta Helleday
Helge Torstensen
Marie Granlund
Tommy Hilding
Christer Jansson

Älvsjö Stadsdelsförvaltning
Box 48
125 21 Älvsjö
Att: Karin Söderling, Michael Martelius

Älvsjö, 2006-08-28

Förslag till förändringar i Långbrogårdspark

Långbrogårdspark står inför en ombyggnad. Klätterställningen och sandlådan i parken står idag på Stadsholmens fastighet och måste av juridiska skäl flyttas. Med anledning av det vill vi härmed presentera ett förslag på hur förändringen skulle kunna göra parken ännu mer välkomnande att vistas i, samtidigt som äppelträd och blommor vårdas. Vi som tagit fram förslaget är en samrådsgrupp bestående av boende i Älvsjö, dagbarnvårdare och föräldrar till barn som vistas i parken. Samrådsgruppen skapades efter parkmötet den 13 juni i stadsdelsnämnden.

Vi föreslår till att börja med att alla parkbesökare välkomnas till parken med en skylt som berättar om vår park och dess flora, dagbarnvårdarnas verksamhet samt informerar om att alla alltid är välkomna att vistas i parken. Skylten kan även informera om parkens tidigare användningsområden som engelsk trädgård, dansbana, parklek mm. I övrigt bör parken i möjligaste mån utformas i samma anda som herrgården den en gång tillhörde. Staketet mot gatan kan bytas ut till ett mer tidsenligt trästaket, bodarna och lekstugan kan målas om alternativt byggas om så att de i färg och form liknar gården. Soptunnorna kan byggas in så att de ser trevligare ut. Ett kärl för att slänga fallfrukt skulle kunna införlivas med soptunnorna. För att ytterligare skapa en tidsenlig park med modern funktion kan både klätterställningen och basketkorgen bytas ut mot lekredskap i trä som lättare smälter in i denna natursköna park. En klätterställning i trä eller en hinderbana med stockar med mera skulle vara till gagn för de yngre besökarna.

Vår önskan är att även i framtiden ha kvar sandlådor och lekställning, en värmestuga med el, ett förråd, en lekstuga samt en grillplats med tak. Placering bör ske i samråd med dem som har praktisk erfarenhet av parken med hänsyn till barnens lek och växterna. Även en mer ordnad plats för bord och sittplatser skulle kunna öka trivseln. Idag finns grillen mitt bland bord och sandlådor vilken kan utgöra en fara för barnen. I nuvarande skick är den inte heller till prydnad för parken. Ett förslag som vi tror skulle öka trivseln för alla som vistas i parken är ett öppet lusthus liknande det som finns på daghemmet bredvid, tillsammans med en övertäckt grill som placeras en bit ifrån övriga delar. För att minska eventuellt centrerat slitage på marken föreslår vi att av bodar, lekstuga och sandlåda placeras skilt från bord, bänkar och grillplats. Dagens grusområde skulle se mer ordnat och trivsamt ut med kantsten runt området eller beläggning av marksten.

Vi tror, med våra förslag ovan, att Älvsjöborna på detta sätt kan njuta mer av denna underbara park utan att växligheten tar skada.

Vänliga hälsningar
Samrådsgruppen (Ullrika Rawley, Annika Råvik, Marie Hellströmer-Bergqvist, Anders Wahlsten, Helge Torstenssen, Helena Isaksson, Bo Larsson och Anna Wård.)

Helge Torstenssen och Bo Larsson reserverar sig mot detta förslag.

bilaga 6

Från: Bo Larsson <232larsson@telia.com>
Till: <alvsjostadsdelsnamnd@alvsjo.stockholm.se>
Datum: 2006-08-28 17:50:18
Ärende: F Örslag till förändrinar i Långbro Gårds Park

Jag har ingått i den samrådsgrupp som bildades vid mötet om Långbro Gårds Park den 13 juni 2006.

Jag har reserverat mig mot det yttrande som majoriteten i gruppen antog, eftersom jag ville ha annan lydelse av texten. Min text, dvs reservationen, bifogas detta brev.

Låt mig dock ta tillfället i akt att peka på orsaken till den konflikt som uppstått mellan olika legitima intressen. Den lekplats som kommit att utvecklas i parken sedan tidigt 70-tal, bjuder på många tillfällen till fantasirika upplevelser. Miljön är tveklöst gynnsam för barnen med dels trädgården, dels ängsmark och dels skogspartiet. Allt samlat på en liten avgränsad yta. Lekytan tillkom på initiativ av Älvsjö Byalags Lekgrupper, som hade sin inneverksamhet i Föreningsrådets lokaler i Långbro Gårds flygel.

De alternativ som erbjuds är den totala fantasilöshet som präglar lekparken vid Vivelvägen/Vallvägen och Långbrovägen/Viktoriavägen. Blåsiga och oskyddade ytor med tråkig inredning och utrustning. Ingen stans att ta vägen om det regnar eller ruskar. Ingen stans att ha den inte stationära lekutrustningen. Det finns inga backar till pulkaåkning. Det borde istället finnas ett antal lekparker med nära anknytning till små skogspartier.

Det nödvändiga försvaret av den kulturpark som utgör Långbro Gårds Park leder därför till att konflikt uppstår.

Den landskapsarkitekt som nu anlitas för att komma med förslag till hur lekytan i Långbro Gårds Park ska disponeras, borde kanske också ges i uppgift att skapa fantasirika lekparker av de tråkiga vi nu har.

Bo Larsson

Blackensvägen 35
125 34 Älvsjö

tel 08-6471267
mob.tel 070-6471082

Älvsjö Stadsdelsförvaltning
Box 48
125 21 Älvsjö
Att: Karin Söderling, Michael Martelius

Älvsjö, 2006-08-21

Förslag till förändringar i Långbro Gårds Park

Långbrogårdspark står inför en ombyggnad. Klätterställningen och sandlådan i parken står idag på Stadsholmens fastighet och måste av juridiska skäl flyttas. Med anledning av det vill vi härmed presentera ett förslag på hur förändringen skulle kunna göra parken ännu mer välkomnande att vistas i, samtidigt som äppelträd och blommor vårdas. Vi som tagit fram förslaget är en samrådsgrupp bestående av boende i Älvsjö, dagbarnvårdare och föräldrar till barn som vistas i parken. Samrådsgruppen skapades efter parkmötet den 13 juni i stadsdelsnämnden.

Vi föreslår till att börja med att alla parkbesökare välkomnas till parken med en skylt som berättar om vår park och dess flora. I övrigt bör parken i möjligaste mån utformas i samma anda som herrgården den en gång tillhörde. Staketet mot gatan kan bytas ut till ett mer tidsenligt staket.

För att skapa en tidsenlig park bör de gamla gångarna återskapas. Det ger möjlighet till att lokalisera olika aktiviteter till skilda platser i parken

Vår önskan är att även i framtiden ha tillgång sandlådor och lekställning, en värmestuga med el, ett förråd, en lekstuga samt en grillplats med tak. Lokaliseringen av dessa saker bör ske så att den skyddsvärda miljön i parken inte tar skada av den stundtals ganska intensiva barnverksamheten. Även mer ordnade platser för bord och sittplatser skulle kunna öka trivseln. Ett förslag som vi tror skulle öka trivseln för alla som vistas i parken är ett öppet lusthus liknande det som finns på daghemmet bredvid.

Dagens grusområde utgör ett sår i parken. Detta sår bör repareras så att parken, tillsammans med skötselplanen, kan återfå sitt ursprungliga utseende.

Vi tror, med våra förslag ovan, att Älvsjöborna på detta sätt kan njuta mer av denna underbara park utan att växtligheten tar skada.

Vänliga hälsningar
Samrådsgruppen

